

جریده عالم

تحریم‌های آمریکا پس از ایران، مردم عراق را زمین گیر خواهد کرد

عراق شریک ناخواسته تحریم‌های ایران

حیدر رضا پیشه‌پور، روزنامه‌نگار

تهران و واشنگتن شود. دولت عراق در حال حاضر درگیر تظاهرات و نارضایتی مردم خود از بی ثباتی اقتصادی است و علاوه بر این مقدرات سیاسی این کشور تحت تاثیر ایران و آمریکا است و هر دو این کشورها نفوذ فوق العاده‌ای بر سرزمین عراق دارند.

تاثیر ثانویه تحریم‌ها نشان می‌دهد که معیشت مردم عادی عراق بیش از آنکه تحت تاثیر آمریکا باشد، متأثر از بازار ایران است و تغییر وضعیت اقتصادی ایران در زندگی روزمره عراقی‌ها ملموس است. بازگشت تحریم‌های آمریکا و تبعیت ناگزیر دولت عراق از دستور آمریکا در روزهای اخیر بحث داغی را در دو کشور راه انداخته است. عراق یکی از مهمترین شرکای تجاری ایران است اما وضعیت سیاست داخلی عراق همواره میزان همکاری‌ها بین دو کشور را با اوج و حضيض همراه کرده است.

حیدر العبادی، نخست وزیر عراق هفته پیش با اذعان بر مخالفت خود با تحریم‌های آمریکا اعلام کرد که چاره‌ای جز تبعیت از دستور آمریکا ندارد، البته از کشور ضعیف و جنگ‌زده‌ای همچون عراق انتظار استعقلال عمل نمی‌رود. این اقدام عراق به شدت در بغداد و تهران مورد انتقاد قرار گرفت و متحدان ایران در عراق این عمل را خیانت دولت عراق به ایران تعبیر کردند، زیرا ایران در بدترین وضعیت و در خلال جنگ عراق با داعش به این کشور

تصمیم دولت ترامپ مبنی بر خروج از معاهده بین المللی برجام بر کشورهای همسایه همچون عراق هم تاثیر گذار بوده است و سرمایه‌گذاران عراقی در حالی تحت تاثیر این تحریم‌ها قرار می‌گیرند که وضعیت اقتصادی عراق به خودی خود مطلوب نیست.

پس از ظهور داعش وضعیت اقتصادی عراق به شدت دچار بحران شد و بسیاری از ثروتمندان این کشور به طمع سود بانکی بالای بانک‌های ایران، میلیون‌ها دلار را به کشور فرستادند تا از آسیب‌های جنگ عراق در امان باشند و سودی ببرند. انعقاد برجام و چشم‌انداز روشن اقتصاد ایران در آن سال‌ها نیز یکی دیگر از عوامل کوچ سرمایه عربی به ایران بود. عراقی‌ها هم برای گریز از قانون منع خروج سرمایه، اسکناس‌های دلار را بر خر و قاطر سوار کرده و به ایران قاچاق کردند. آنها انتظار نداشتند که روزی آمریکا از برجام خارج شود، تحریم‌ها بازگردند و ارزش پول ایران این طور کاهش یابد. سرمایه‌گذاران عراقی در این میان ناخواسته شریک ضرر ایران شدند.

آسیب‌پذیری مالی عراق در پی تحریم‌ها جدید نشان می‌دهد که چگونه کشوری ضعیف همچون عراق می‌تواند قربانی جدال سیاسی

گزارش

رهبر حزب وطن ترکیه:

نزدیکی به آمریکا، موجب تضعیف تولید ملی ترکیه شد

دوغو پرنچک رهبر حزب وطن گفت: اقتصاد بیمار وی بی پولی دولت‌های ترکیه در سالیان گذشته باعث نزدیکی و وابستگی آنها به آمریکا شد تا جایی که میلیاردها دلار از این کشور وام گرفتیم و نتیجه آن را امروز با گرفتاری ترکیه در باتلاق بدهی‌های خارجی و تضعیف تولید ملی شاهد هستیم.

به گزارش روز چهارشنبه ایرنا، پرنچک در گفت و گو با شبکه تلویزیونی اولوسال به موضوع راه نجات ترکیه از بحران کنونی اقتصادی، پرداخت و اظهار کرد: متأسفانه بسیاری از سیاستمداران داخلی، راه نجات اقتصاد کشور را تسلیم شدن در برابر آمریکا و دست‌دراز کردن به سوی آن می‌دانند و همچنان بر روی سیاست غلطی که در ۳۸ سال گذشته بر روی کشور سایه افکنده، تاکید می‌کنند و نتیجه فلاکت بار آن را نمی‌بینند. وی بیان کرد: پاسخ به دو سؤال مهم و

اساسی «آیا آمریکا می‌خواهد ترکیه را نجات دهد؟» و «آیا آمریکا توان نجات ترکیه از بحران اقتصادی را دارد؟» می‌تواند ما را با حقایق در جهان آشنا کرده و چراغ راه آینده کشور شود. پرنچک افزود: آمریکایی‌ها بیش از پنج هزار کامیون سلاح به نیروهای حزب کارگران کردستان (پ.ک.ک) ارسال کرده اند و در برهه‌های حساس مایل به کمک به ما نبوده‌اند و با درخواست ترکیه مبنی بر فروش موشک پاتریوت به منظور تامین نیاز کشور به سامانه دفاع هوایی پاسخ داده‌اند. وی این موارد و دیگر ناملامتی‌های آنها را پاسخی برای سؤال اول عنوان کرد و در خصوص سؤال دوم نیز گفت که نزدیکی دولت به آمریکا موجب تخریب روابط کشور با چین، روسیه، ایران و سوریه می‌شود که نتیجه آن فروپاشی اقتصاد ترکیه خواهد بود و آمریکا قادر به ترمیم آن نخواهد شد.

با مشارکت اتحادیه اروپا و آمریکا توافق هسته‌ای برجام را امضا کرده بود و پس از سال‌ها کشور از انزوای اقتصادی خارج شده بود. در حال حاضر وضعیت کاملاً برعکس شده است و عراق از جنگ نجات یافته اما ایران اسیر تحریم‌ها است. کعبی معتقد است طی چند ماه گذشته سرمایه ۱۰ سال فعالیت اقتصادی وی در بانک‌های ایران منجمد شده است. وی می‌گوید: «آمریکایی‌ها هیچ کاری مفیدی در خاورمیانه انجام نداده‌اند، آنها تنها به ما آسیب می‌زنند، خواه از راه حمله نظامی و دسیسه سیاسی، خواه از راه تحریم و فشار اقتصادی»

در این میان کعبی ترامپ را مسئول این مصیبت می‌داند اما دیگر همتایان عراقی وی انگشت اتهام را به سمت دولت ایران دراز می‌کنند، آنها معتقدند که سود غیر واقعی ۲۰ تا ۲۵ درصدی در بانک‌های ایران نتیجه عدم کنترل دولت بر بخش بانکداری کشور است.

حتی در صورت عدم کاهش سود بانکی هم عراقی‌ها مانند بسیاری از سرمایه‌گذاران ایرانی گرفتار نظام بانکی ایران می‌شوند. بخش عمده از وضعیت نابسامان اقتصاد ایران نتیجه تولید بی پایه نقدینگی توسط بانک‌ها است، امری که پیش از تحریم‌های بین المللی اقتصاد ایران را تحت تاثیر قرار داده است. البته اقتصاددانان سرمایه‌گذاران عراقی را مقصر تصمیم خود می‌دانند. باسّم جمال آنتونی، اقتصاددان عراقی معتقد است که قانون نمی‌تواند جلوی وضعیت بانک‌های ایران را بگیرد. عراق نمی‌تواند حجم صادرات سرمایه به ایران را تخمین زند زیرا بسیاری از عراقی‌ها به صورت غیرقانونی و قاچاق پول خود را به ایران فرستاده‌اند. آنتونی معتقد است که بانک‌های ایرانی هیچ بازاریابی خاصی برای جذب سرمایه عراقی‌ها انجام ندهاده‌اند و تنها نقل قول ایرانی‌هایی که برای زیارت به نجف و کربلا رفتند کافی بود تا عراقی‌ها برای محافظت از سرمایه خود، دست به چنین ریسک تجاری بزنند.

این اقتصاددان اذعان کرد که پیشتر سرمایه‌داران عراقی را از این کار بر حذر داشته بود زیرا بی ثباتی ارزی ایران را پیش‌بینی می‌کرد و علاوه بر این سود ۲۰ درصد بانک‌های ایرانی را غیر واقعی

فشارها باعث شد العبادی روز دوشنبه از موضع هفته پیش خود عقب‌نشینی کند، وی اعلام کرد که تنها معاملات دلاری خود ایران را متوقف خواهد کرد. او گفت هنوز هیچ تصمیمی در مورد واردات کالاهای اساسی از ایران گرفته نشده است. وی اعلام کرد که با توجه به کاهش ارزش ریال، هزینه زیارتی را کاهش خواهد داد تا زائران ایرانی کماکان بتوانند به شهرهای نجف و کربلا سفر کنند.

سه‌ساله عراقی از این قاعده مستثنی نیست. وی که در عراق بنگاه معاملات ملک‌ی دارد بیش از ۱۵۰,۰۰۰ دلار از دارایی خود را در بانک‌های ایران سرمایه‌گذاری کرده است تا از سود نجومی ۲۰ درصدی سال ۲۰۱۵ بهره‌برد. آن زمان با توجه به ظهور داعش در عراق، بازار املاک به شدت دچار رکود شد. او در این باره گفت: «اصلی‌ترین جاذبه اقتصادی بخش بانکداری ایران برای سرمایه‌گذاران خارجی، ثبات نسبی ریال در برابر دلار بود، که امروز دیگر قابل اتکانش نیست» حسین الکعبی، شهروند ۴۱

پس از ظهور داعش وضعیت اقتصادی عراق به شدت دچار بحران شد و بسیاری از ثروتمندان این کشور به طمع سود بانکی بالای بانک‌های ایران، میلیون‌ها دلار را به کشور فرستادند تا از آسیب‌های جنگ عراق در امان باشند و سودی ببرند. انعقاد برجام و چشم‌انداز روشن اقتصاد ایران در آن سال‌ها نیز یکی دیگر از عوامل کوچ اسکناس‌های دلار را بر خر و قاطر سوار کرده و به ایران قاچاق کردند

می‌دانست: «من می‌دانستم که سود بانکی ۲۰ درصدی ایران مشکوک است، هیچ کجای جهان بانک‌ها سود ۲۰ درصدی نمی‌دهند و حداکثر سود بانکی منطقی سه تا چهار درصد است، نه ۲۰ درصد» عبدالرحمان شنبور، واردکننده ۴۸ ساله عراقی خود اعتراف می‌کند که شرط و شروط بانک‌های ایرانی برای قبول سرمایه‌ریالی باید وی را هشیار می‌کرد اما طمع سود ۲۰ درصدی او را کور کرده بود. او بیش از ۱۱۰,۰۰۰ دلار از سرمایه خود را در ایران تبدیل به ریال کرده است و نمی‌تواند زودتر از سرسید سالانه سرمایه خود را از بانک‌های کشور خارج کند. علاوه بر این او تنها ریال ایران را دریافت خواهد کرد و نمی‌تواند از بانک‌ها دلاری سود بگیرد.

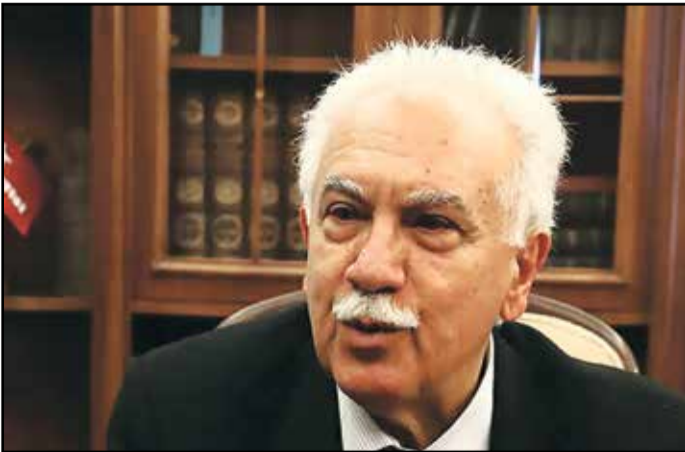
وی در این باره می‌گوید: «من فقط خود را مقصر می‌دانم، در تجارت گاهی سود می‌برید و گاهی ضرر می‌کنید، اما ما فکر نمی‌کردیم ریال اینگونه ارزش خود را از دست بدهد». شنبور این روزها مجبور شده تا ماشین سواری خود را هم بفروشد تا کسب و کارش را سرپا نگه دارد. یک کارشناس ایرانی در موسسه صلح بین‌المللی کارنگی معتقد است که سودهای نجومی بانک‌های ایران سرابی بیش نبوده است: «وقتی به حساسیت اقتصاد ایران نسبت به تورم بالا و یا کاهش ارزش واحد پولی توجه می‌کنیم باید ریسک سرمایه‌گذاری در بانک‌های کشور را هم قبول کنیم.»

هند به دنبال تخفیف تحریم‌ها

بر اساس گزارش بلومبرگ هند تلاش می‌کند تا با کاهش ۵۰ درصدی واردات نفت از ایران، آمریکارا متقاعد کند تا این کشور را از تحریم‌های نفتی ایران معاف کند. هند دومین مقصد صادراتی نفت ایران است و پس از چین بیشترین حدود ۲۳ درصد از صادرات نفت ایران را به خود اختصاص می‌دهد. بنا به گزارش‌های موجود مقامات آمریکا در سفر ماه پیش خود در دلی نو موضوع تخفیف‌های موردی تحریم‌های اقتصادی علیه ایران مطرح کردند البته آمریکایی‌ها خواهان مخفی نگه داشتن چنین امکانی بودند و علاقه‌ای به رسانه‌های شدن این موضوع ندارند. هند اعلام کرده است که نمی‌تواند واردات نفت از ایران را به طور کامل متوقف کند زیرا قیمت نفت ایران برای آنها بسیار مناسب است. دلی نو تا یک ماه آینده منتظر پاسخ آمریکاییه این درخواست بود. کاخ سفید تصمیم گرفته تا با اعمال فشار بر هند و چین، واردات نفت این کشورها از ایران را متوقف کند. اما این دو کشور که مجموعاً نیمی از نفت صادراتی ایران را خریداری می‌کنند اعلام کرده‌اند که نمی‌توانند واردات نفت ایران را متوقف کنند. بنابراین آمریکا با عقب‌نشینی از موضع قبلی قبول خواهد کرد تا این دو کشور تنها واردات خود را تا ماه نوامبر به نصف کاهش دهند. آمریکا در گام اول توانست کره جنوبی و ژاپن را قانع کند تا واردات نفت از ایران را متوقف کنند اما اتحادیه اروپا در برابر این درخواست مقاومت کرده است. بنابراین آمریکا تصمیم گرفته به صورت موردی کشورهای مختلف را از تحریم‌های نفتی معاف کند و معتقد است با کاهش صادرات نفت ایران هم می‌تواند ضربه محکمی به اقتصاد کشور وارد کند. هند حتی پس از ماه می و خروج ترامپ از برجام هم واردات نفت خود از ایران ادامه داد. شرکت نفت هند بزرگترین پالایش‌کننده و یکی از بزرگترین واردکنندگان نفت خام ایران است و بر اساس قرارداد‌های سالانه از ایران نفت می‌خرد. بنا به اعلام سنجیف سینگ، مدیر عامل شرکت نفت هند، این شرکت تا ماه سپتامبر محموله‌های وارداتی را زودتر کرده است. هند در دوازده ماه گذشته حدود ۲۲.۶ میلیارد تن نفت از ایران خریداری کرده است. رقم واردات در سال پیش از آن ۲۷.۲ میلیارد تن بود. خریداران جنوب شرق آسیا در سال‌های ۲۰۱۶ و ۲۰۱۷ بیش از ۱۱ میلیارد تن نفت خام از ایران خریداری کردند. این کشورها پس از برجام به سرعت واردات نفت خود از ایران را افزایش دادند. هند در تلاش است تا جایگزینی برای نفت ایران پیدا کند اما در صورت این کار برای هند هزینه‌های تریب بیشتری در پی خواهد داشت و دیگر نمی‌تواند از قراردادهای باز پرداخت طولانی مدتی که ایران به این کشور پیش‌نهاد داده بود استفاده کند. هند سومین مصرف‌کننده بزرگ نفت جهان است و حدود ۸۰ درصد از احتیاجات خود را از طریق واردات تامین می‌کند. ایران نیز سومین صادرکننده بزرگ نفت به این کشور است و پس از عراق و عربستان سعودی قرار دارد. در مجموع ایران حدود ۱۰ درصد از نفت مصرفی هند را تامین می‌کند.

دیپلمات آمریکایی: راه حل بحران آنکارا مذاکره است

سفیر پیشین آمریکا در ترکیه اعلام کرد: بحران به وجود آمده میان دو کشور باید از طریق مذاکره حل شود. به گزارش ایسنا، راس ویلسون، سفیر پیشین آمریکا در آنکارا در گفت‌وگو با سایت خبری هابترک دربارہ بحران دیپلماتیک اخیر میان آمریکا و ترکیه گفت: واشنگتن نباید آنکارا را از دست دهد زیرا برای منافع آمریکا در منطقه سوریه باید روابط با ترکیه را بهبود بخشیم. او که در دوران ریاست جمهوری جورج دبلیو بوش در سال ۲۰۰۵ به عنوان سفیر آمریکا در آنکارا انتخاب شد، در اوایل حضور حزب عدالت و توسعه در قدرت، سفیر آمریکا در ترکیه بود. وی درباره روابط دو کشور گفت: از دوران باراک اوباما، رییس‌جمهور پیشین آمریکا همواره اختلاف‌نظرهایی میان آمریکا و ترکیه وجود داشت اما رفته رفته این اختلاف نظر‌ها پیچیده تر شده و راه حل آنها سخت تر شده است. برای آمریکا اکنون مشکل بازداشت شهروندان آمریکایی و برانسون، کشیش بازداشتی در این کشور است. حل نشدن این مساله به طور عمیق واشنگتن را مایوس کرده است. به طور حتم آنکارا نیز در برخی مسائل دیگر مایوس و ناامید شده است. این دیپلمات آمریکایی در ادامه افزود: برانسون تنها یکی از اختلافات میان آمریکا و ترکیه است. من فکر نمی‌کنم که دونالد ترامپ و مایک پنس، رئیس‌جمهور و معاون اول رئیس‌جمهوری نسبت به ترکیه دشمنی داشته باشند.

از ترکیه را صادر کرد و این تصمیمات موجب خشم و واکنش مقامات و مردم ترکیه شده و در ادامه بازارهای مالی و پولی ترکیه را دچار التهاب کرد. اغلب کارشناسان، مقامات سابق و فعلی و احزاب موافق و مخالف دولت ترکیه در برابر اقدامات یکجانبه و فشارهای اقتصادی و سیاسی آمریکا علیه کشور خود متحد و یکپارچه شده‌اند.

جاسوسی و تحریم وزیر کشور و دادگستری ترکیه از سوی دونالد ترامپ رییس‌جمهوری آمریکا و نیز اقدام متقابل دولت ترکیه روابط دو کشور تیره شده است. چند روز پیش نیز دونالد ترامپ در پی بی نتیجه بودن مذاکره هیات اعزامی ترکیه به واشنگتن در حل اختلافات، ترامپ دستور دوبرابر شدن تعرفه فولاد و آلومینیوم